

Sygn. akt II Ka 376/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Waldemar Nycz

Sędziowie: SSO Mariusz Sztorc (spr.)

SSO Anna Romańska

Protokolant: protokolant Małgorzata Dąbek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie - Marioli Zarzyki- Rzucidło

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 października 2015 r.

sprawy B. S. oskarżonego o przestępstwo z art. 157 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego i oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Ropczycach

z dnia 5 maja 2015 r., sygnatura akt VII K 304/14

I. **utrzymuje w mocy** zaskarżony wyrok;

II. **zwalnia** oskarżonego B. S. od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSO Anna Romańska SSO Waldemar Nycz SSO Mariusz Sztorc

Sygn. akt II Ka 376/15

UZASADNIENIE

B. S. oskarżony został o to, że w dniu 18 kwietnia 2014 r. w N., woj. (...), umyślnie spowodował uszkodzenia ciała u P. Ś. w ten sposób, że uderzył go pięściami i kopał po całym ciele, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci złamania żebra XI po stronie prawej oraz ogólnych potłuczeń, które naruszyły prawidłowe funkcjonowanie narządów ciała na okres powyżej dni siedmiu, tj. o czyn z art. 157 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Dębicy, VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Ropczycach, wyrokiem z dnia 5 maja 2015 r., sygn. akt VII K 304/14, uznał oskarżonego B. S. za winnego popełnienia czynu wyżej opisanego, stanowiącego przestępstwo z art. 157 § 1 kk i za ten czyn na podstawie art. 157 § 1 kk skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając wykonanie przedmiotowej kary pozbawienia wolności na okres próby lat 3, przy oddaniu go w tym czasie pod dozór kuratora sądowego (pkt I – III wyroku). Nadto na wypadek zarządzenia wykonania przedmiotowej kary pozbawienia wolności, na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary, Sąd Rejonowy w Dębicy zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 3 lipca 2014 r. (pkt IV wyroku).

Ponadto, na podstawie art. 46 § 1 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 2.000,00 zł (pkt V wyroku). Natomiast na podstawie art. 627 kpk i art. 624 § 1 kpk zasądził od oskarżonego na

rzecz Skarbu Państwa część kosztów sądowych w kwocie 250,00 zł, zwalniając oskarżonego z zapłaty pozostałej części kosztów (pkt VI wyroku).

Postanowieniem z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt VII K 304/15 Sąd Rejonowy w Dębicy VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Ropczycach postanowił sprostować oczywistą omyłkę pisarską w ww. wyroku z dnia 5 maja 2015 r., sygn. akt VII K 304/14, w ten sposób, iż w pkt V wyroku w miejsce słów „na podstawie art. 46 § 1 kk” wpisał słowa „na podstawie art. 46 § 2 kk”.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł prokurator, zaskarżając przedmiotowy wyrok w części orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

Przedmiotowemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił obrazę art. 46 § 1 kk poprzez zastosowanie tego przepisu jako podstawy orzeczenia nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, podczas gdy przepis ten przewiduje możliwość zasądzenia obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Na podstawie powyższego skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie nawiązki na rzecz pokrzywdzonego na podstawie art. 46 § 2 kpk.

W uzasadnieniu dla powyższego prokurator, odnosząc się do ww. błędu dostrzeżonego przez Sąd Rejonowy w Dębicy, który postanowieniem z dnia 12 maja 2015 r. dokonał sprostowania w tym zakresie wyroku, uznając ww. błąd za oczywistą omyłkę pisarską, przytoczył stanowisko orzecznictwa, wskazując, iż w trybie art. 105 § 1 kpk nie mogą być prostowane: podstawa skazania, podstawa wymiaru kary i środków karnych a prostowanie w tym trybie merytorycznych elementów wyroku nie pociąga za sobą skutków prawnych.

Apelację od przedmiotowego rozstrzygnięcia wywiódł również oskarżony B. S. zaskarżając wyrok w całości na swoją korzyść.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu skarżący zarzucił:

I. błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, które miały bezpośredni wpływ na treść orzeczenia, a w szczególności:

- błędne ustalenie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu,
- błędne ustalenie, iż obrażenia doznane przez pokrzywdzonego są wynikiem bicia pięściami i kopania po całym ciele przez oskarżonego,
- bezkrytyczną ocenę zeznań pokrzywdzonego P. Ś. i przyznanie im waloru wiarygodności w zakresie okoliczności przebiegu zdarzeń w sytuacji, gdy jego zeznania składane w toku postępowania przygotowawczego jak i sądowego wykazują znaczne różnice,
- bezkrytyczną odmowę przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, w których nie przyznał się on do zarzucanego mu czynu wskazując, że w tym czasie przebywał w domu jego wujka M. K.,
- odmowę przyznania wiarygodności zeznaniom świadków M. K., Z. S. oraz R. S., którzy stwierdzili w swych zeznaniach, że w dniu popełnienia zarzucanego mu czynu nie było oskarżonego w domu pokrzywdzonego,
- bezkrytyczną ocenę zeznań B. P. na podstawie, których nie można jednoznacznie stwierdzić czy w czasie przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym świadka M. K. był on trzeźwy,
- niepowzięcie przez Sąd uzasadnionych wątpliwości co do przyczyny powstania urazów na ciele pokrzywdzonego i nie rozstrzygnięcie ich na korzyść oskarżonego w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy – w szczególności w postaci przedstawionej przez oskarżonego i świadków M. K., Z. S. czy R. S. a także zeznania sanitariusza karetki pogotowia ratunkowego M. F. oraz opinii sądowno-lekarskiej biegłego W. K. z dnia 19 czerwca 2014 r., a następnie

jego zeznań uzupełniających i przyjęcie innej wersji przebiegu zdarzenia w wyniku, którego pokrzywdzony doznał opisanych urazów w pełni możliwego w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

II. obrazę przepisów postępowania, mogących mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia, w szczególności naruszenie:

- art. 5 § 1 i 2 kpk, poprzez rozstrzygnięcie wszelkich występujących w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego,

- art. 7 kpk i art. 410 kpk poprzez ustalenie stanu faktycznego wyłącznie w oparciu o zeznania pokrzywdzonego i domniemania nie stanowiące logicznej całości, przeprowadzając ocenę dowodów z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu przestępstwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacje nie są zasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ustalony przez Sąd I instancji stan faktyczny nie budzi wątpliwości, bowiem znajduje oparcie w ocenie dowodów, która nie wykracza poza granice wskazane w art. 7 kpk. Sąd Rejonowy wskazał na przyczynę, dla której pozytywnie ocenił dowody, na podstawie których ustalił stan faktyczny, jak i wskazał powody, dla których odmówił wiary dowodom przeciwnym. Tym samym Sąd I instancji nie pozostawił w sprawie wątpliwości, które nie zostały by usunięte, a tym bardziej rozstrzygnięte na niekorzyść oskarżonego.

Uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego zostało sporządzone stosownie do reguł wynikających z art. 424 kpk. Dało ono Sądowi Okręgowemu podstawę do skontrolowania słuszności rozumowania Sądu I instancji i zgodności tego rozumowania z materiałem dowodowym.

Sąd Rejonowy objęte treścią postępowania zdarzenie przeanalizował w sposób dokładny, a ustalenia stanu faktycznego i opis czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku oparł ściśle na tym, co w sposób pewny i nie budzący wątpliwości zostało oskarżonemu dowiedzione.

W treści apelacji oskarżonego nie wskazano żadnej okoliczności, która pozostałaby poza rozważaniem Sądu Rejonowego, ani żadnego argumentu czy dowodu przekonującego, że ustalenia faktyczne pozostają w sprzeczności z kryteriami prawidłowego rozumowania, czy doświadczenia życiowego. Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd Okręgowy w zupełności podzielił argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Prawidłowo Sąd Rejonowy punktem wyjścia rozważań dowodowych uczynił dowód z nagrania zgłoszenia na pogotowie wraz z odtworzeniem protokołu zapisu nagrania oraz z protokołu zgłoszenia na policję wraz z protokołem odtworzenia zapisu nagrania, dokonanego przez pokrzywdzonego P. Ś.. Dowód ten ma wartość dowodu w pełni obiektywnego, gdyż jest zapisem spontanicznej reakcji pokrzywdzonego na zdarzenie oraz zawiera wskazanie sprawcy pobicia, którym jest oskarżony B. S.. Nie ulega wątpliwości, że każde z nagrań powstało bezpośrednio po zdarzeniu, a sposób relacji przedstawianej przez pokrzywdzonego zarówno na pogotowiu jak i w rozmowie z dyżurnym policji wskazuje na relacje o tym, co rzeczywiście spotkało pokrzywdzonego. Treść tego dowodu przekonuje, że relacja pokrzywdzonego P. Ś. nie jest wyuczoną grą dla fałszywego oskarżenia B. S., ale jest wyrazem autentycznego poszukiwania pomocy w sytuacji, gdy pokrzywdzony obawia się następstw pobicia. We wskazaniu osoby sprawcy pokrzywdzony pozostaje w całym postępowaniu konsekwentny, a pozostałe przeprowadzone w sprawie dowody weryfikują dokonane przez niego wskazanie sprawcy jako prawdziwe.

Niewątpliwie zdarzenie rozegrało się pomiędzy dwoma osobami: pokrzywdzonym i oskarżonym, ale z tego faktu nie można wywodzić – jak chce apelujący – że twierdzenia pokrzywdzonego są konfabulacją. W sprawie nie ulega wątpliwości, że pokrzywdzony P. Ś. doznał obrażeń opisanych w opinii sądowo-lekarskiej. Wypowiadając się na temat

ich etiologii biegły wskazał, że mogły powstać w okolicznościach przez pokrzywdzonego podawanych. Z uwagi na strukturę obrażeń nie dziwi także konstatacja biegłego, że mogły pochodzić one od upadku, czy też uderzenia. Istotne jest, że za najbardziej prawdopodobne, a wręcz pewne biegły uznał, że takie obrażenia jakich doznał pokrzywdzony powstają w wyniku zadziałości w postaci uderzeń lub kopnięć. Biegły zaakcentował przy tym obrażenie w postaci złamania żebra, które było wynikiem urazu zadanego z większą siłą. W tej sytuacji prawidłowo Sąd I instancji uznał, że pokrzywdzony został pobity. W zestawieniu z treścią zawiadomienia pogotowia i policji już te dwa dowody stanowiły podstawę do uznania wiarygodności twierdzeń pokrzywdzonego o przebiegu i sprawcy pobicia. Dokonując dalszych ustaleń słusznie Sąd Rejonowy uwypuklił, że oskarżony B. S. miał motyw swojego działania w postaci konfliktu pomiędzy pokrzywdzonym, a R. S. o zasypianie przez R. S. żywopłotu posadzonego przez P. Ś. na granicy ich działki. Zestawienie motywu z niewątpliwym faktem pobicia pokrzywdzonego także, chociaż w sposób pośredni, przemawia za wiarygodnością twierdzeń P. Ś..

W sposób dokładny Sąd I instancji przeanalizował linię obrony oskarżonego, polegającą na powołaniu świadków w osobach Z. S. i M. K. na okoliczność, że w dniu i w chwili zdarzenia oskarżony nie mógł przebywać w domu pokrzywdzonego. Omawiające te zeznania Sąd Rejonowy wykazał, że zachodzą w nich wewnętrzne sprzeczności, które nie pozwalają na przyjęcie, że świadkowie istotnie zeznają o dniu i czasie zdarzenia, który podał pokrzywdzony P. Ś.. Treść tych zeznań wskutek niekonsekwencji i licznych sprzeczności wskazanych przez Sąd Rejonowy sprawia, że zeznania te słusznie nie zostały potraktowane przez Sąd I instancji jako dowód podważający zeznania P. Ś.. Argumentacja w zakresie treści zeznań szczegółowo przedstawiona jest w uzasadnieniu Sądu Rejonowego i dlatego też Sąd Okręgowy dzieląc ją w całości nie znajduje potrzeby jej wtórnego przytaczania w tym miejscu uzasadnienia. W ocenie zeznań Z. S. i M. K. Sąd I instancji jednoznacznie wykazał, że na ich tle nie powstają żadne wątpliwości co do miejsca pobytu oskarżonego w chwili zdarzenia, a całość wywodów Sądu Rejonowego w uzasadnieniu przekonuje, że miejscem tym był dom pokrzywdzonego P. Ś., w którym oskarżony podjął zachowanie opisane w czynie przypisanym mu w wyroku.

Opinia o psychologicznych kryteriach wiarygodności zeznań P. Ś. dała Sądowi Rejonowemu wgląd w funkcjonowanie świadka i sposób składania zeznań. Wbrew twierdzeniom apelacji oskarżonego opinia ta w żadnym miejscu nie wyklucza możliwości uznania zeznań pokrzywdzonego za wiarygodne. Nieścisłości jakie wystąpiły w tych zeznaniach zostały od strony psychologicznej przez biegłego wytłumaczone i dotyczą okoliczności późniejszych od samego zdarzenia, związanych z procesem rekonwalescencji i okolicznościami będącymi następstwami przestępstwa, którego ofiarą stał się pokrzywdzony. Całość materiału dowodowego w połączeniu z opinią biegłego psychologa została przez Sąd Rejonowy prawidłowo oceniona i stąd w sprawie nie ma wątpliwości, że na podstawie zeznań pokrzywdzonego można było czynić prawidłowe ustalenia faktyczne.

Na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych Sąd I instancji przyjął trafną kwalifikację prawną czynu oskarżonego.

Zawarte w tym względzie wywody Sądu Rejonowego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zasługują na aprobatę Sądu Okręgowego.

Stwierdzić należy, iż wymierzona oskarżonemu kara nie jest karą rażąco surową, ani karą rażąco łagodną. Kara ta nie przekracza stopnia winy oskarżonego, jak i stopnia szkodliwości społecznej czynu przez niego popełnionego, uwzględnia dyrektywy sądowego wymiaru kary i przesłanki określone w art. 53 kk.

Zarówno okoliczności łagodzące jak i okoliczności obciążające zostały prawidłowo rozważone przez Sąd I instancji, a w konsekwencji wymierzona oskarżonemu kara 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby 3 lat jest dla oskarżonego karą sprawiedliwą. Zważyć przy tym należy, że Sąd Rejonowy dostrzegł możliwość stosowania środków probacyjnych wobec oskarżonego mimo jego uprzedniej karalności za czyny z art. 178 a § 1 kk i z art. 157 § 1 kk (k. 49).

Apelacja oskarżonego nie podniosła nowych istotnych dla wymiaru kary okoliczności, które nie zostałyby uwzględnione przez Sąd Rejonowy.

Odnosnie apelacji Prokuratora stwierdzić należy, że postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 12.05.2015r. o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej i wskazaniu jako podstawy orzeczenia nawiązki na rzecz pokrzywdzonego art. 46 § 2 kk było w chwili orzekania przez Sąd Okręgowy prawomocne. Tym samym w treści wyroku Sądu Rejonowego nie istniał błąd podnoszony w apelacji Prokuratora. Jeżeli Prokurator uważał, że tego rodzaju sprostowanie nie może być dokonywane jako oczywista omyłka pisarska w trybie art. 105 § 1 kpk, to jego powinnością było zaskarżenie postanowienia prostującego wyrok w tym trybie. Zaniechanie Prokuratora w tym względzie doprowadziło do tego, że treści wyroku Sądu Rejonowego został nadany kształt, o który wnosił Prokurator w apelacji, a zatem w tym zakresie wyrok nie podlegał już ocenie przez Sąd Okręgowy.

Ze względu na to, że oskarżony ma ograniczone możliwości zarobkowe Sąd zwolnił go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku na podstawie art. 437 § 1 kpk, art. 444 kpk, art. 449 kpk i art. 456 kpk.

SSO Anna Romańska SSO Waldemar Nycz SSO Mariusz Sztorc